

Postbus 55
8200 AB Lelystad

Telefoon
(0320)-265265

Fax
(0320)-265260

E-mail
provincie@Flevoland.nl

Website
www.flevoland.nl

Vermeerderingstuinen Nederland
de heer A. Versprille
Ossenkampweg 1
3898 LA ZEEWOLDE

Verzenddatum

4 MAART 2011

Bijlagen

Uw kenmerk

Ons kenmerk

1123078

Onderwerp

Flora- en faunawet; ontheffing ex artikel 68 voor het bestrijden van
woelratten

Geachte heer Versprille,

Naar aanleiding van uw verzoek van 16 februari 2011, om een ontheffing op grond van artikel 68 van de Flora- en faunawet te verlenen voor het bestrijden van woelratten (*Arvicola terrestris*) met behulp van een rodenator, om verdere belangrijke schade te voorkomen aan diverse jonge bomen op een vermeerderingsbedrijf in Zeewolde, doen wij hierbij ons besluit toekomen.

Een afschrift van deze brief is ter kennisname verzonden aan onder meer het Faunafonds, de Faunabescherming en de Dierenbescherming.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
de secretaris,

de voorzitter,

 mr. drs T. van der Wal

L. Verbeek

Beschikking van GEDEPUTEERDE STATEN VAN FLEVOLAND op een verzoek om een ontheffing op grond van artikel 68 van de Flora- en faunawet

Inhoudsopgave

- A. Onderwerp aanvraag
- B. Wettelijk kader
- C. Beleidsuitgangspunten bij de beoordeling
- D. Inhoudelijke beoordeling
- E. Advies Faunafonds
- F. Besluit
- G. Kennisgeving en afschriften
- H. Bezwaar
- I. Ondertekening

A. Onderwerp aanvraag

Op 21 februari 2011 ontvingen wij van de heer Versprille, bedrijfsleider van Vermeerderingstuinen Nederland, een aanvraag om een ontheffing ex artikel 68 van de Flora- en faunawet voor het bestrijden van woelratten (*Arvicola terrestris*) met de rodenator ter voorkoming van (verdere) belangrijke schade aan diverse jonge bomen op een vermeerderingsbedrijf in Zeewolde. De woelratten vreten ondergronds de wortels aan waardoor aanzienlijke schade wordt toegebracht aan jonge bomen.

B. Wettelijk kader

Op basis van artikel 4 van de Flora- en faunawet (hierna: Ffwet) is de woelrat een beschermde inheemse diersoort. Artikel 9 verbiedt dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Op grond van artikel 68 van de Ffwet kan ontheffing worden verleend van het bepaalde krachtens de artikelen 9 tot en met 18 en 73, vijfde lid ten behoeve van het voorkomen van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren, indien de gunstige staat van instandhouding van de populatie geen gevaar loopt en er geen andere bevredigende oplossingen zijn.

C. Beleidsuitgangspunten bij de beoordeling

Nota Flora & Fauna Flevoland

Het provinciale beleid op het gebied van beheer en schadebestrijding is vastgelegd in de nota Flora & Fauna Flevoland¹. Wat betreft schade aan gewassen is het volgende opgenomen:

Schade door fauna aan gewassen moet zoveel mogelijk worden voorkomen door het treffen van preventieve maatregelen. Dit is op de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de grondgebruiker. De grondgebruiker moet ten minste twee preventieve maatregelen treffen (naast persoonlijk verjagen). De investering moet naar redelijkheid en billijkheid in verhouding staan tot het schaderisico. Onder belangrijke schade aan gewassen verstaan GS een lagere geldelijke opbrengst door toedoen van dieren die niet gedood mogen worden van minimaal 250,- euro per geval. GS kunnen ter voorkoming of beperking van landbouwschade zo nodig ontheffingen krachtens artikel 68 verlenen.

¹ ROV/03.0330096/A vastgesteld 4 februari 2003, geactualiseerd op 24 oktober 2006 (ROV/06.464777/A)

Met betrekking tot ontheffingverlening is in deze nota de volgende beleidsregel vastgelegd:

Ter voorkoming of beperking van landbouwschade wordt desgevraagd op voorhand een ontheffing krachtens artikel 68 verleend voor het doden van dieren behorende tot een soort (a) die in tenminste twee van vijf voorgaande jaren belangrijke schade in Flevoland heeft veroorzaakt of (b) waarvoor in tenminste drie van de vijf voorgaande jaren ontheffing is verleend ten behoeve van dit belang, mits uit de populatiegegevens blijkt dat de instandhouding van de betreffende soort niet in het geding komt.

In de jaren 2005, 2006, 2007 en 2008 zijn door GS ontheffingen verleend voor de bestrijding van woelratten ter voorkoming van schade aan (fruit)bomen.

D. Inhoudelijke beoordeling

Reikwijdte aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de percelen van het bedrijf 'Vermeerderingstuinen Nederland' aan de Ossenkampweg in Zeewolde. De woelratten vreten de ondergrondse wortels van diverse jonge bomen aan, waardoor deze niet of onvoldoende uitlopen. Op het vermeerderingsbedrijf worden nieuwe rassen en soorten gekweekt volgens een speciaal programma, dit maakt dat de aanwezige bomen extra kostbaar zijn en schade snel kan oplopen.

Wettelijk belang

Op grond van de Ffwet kan een ontheffing worden verleend indien sprake is van (dreigende) belangrijke schade. De drempel voor belangrijke schade is landelijk vastgelegd op € 250,- per geval. De aanvrager geeft aan dat er reeds sprake is van belangrijke schade en dat deze schade gemeld is bij het Faunafonds.

Alternatieve oplossingen

Uit de aanvraag blijkt dat er op het perceel torenvalkkasten zijn geplaatst om natuurlijke vijanden van de woelratten aan te trekken. Ook worden mollen bestreden om te voorkomen dat mollenritten ontstaan die weer door woelratten kunnen worden gebruikt. Verder blijkt uit het bezoekverslag van de bijzonder opsporingsambtenaar in dienst van de provincie dat het perceel zeer goed onderhouden is, het aanwezige gras kort gemaaid is en dat snoeiafval wordt afgevoerd. Uit deze informatie blijkt dat diverse maatregelen worden getroffen om woelratten van het perceel weg te houden.

Middel

Op grond van de artikelen 68 en 72, lid 5, van de Ffwet en de artikelen 5 en 9 van het Besluit beheer en schadebestrijding dieren is voor de bestrijding van woelratten enkel het gebruik van klemmen, niet zijnde pootklemmen, en rodenators toegestaan.

De rodenator is een van oorsprong Amerikaans apparaat dat een mengsel van zuurstof en propaangas in de onderaardse woelratgangen pompt en het vervolgens met behulp van de ingebouwde ontsteker tot ontploffing brengt. Hierdoor ontstaat een ondergrondse drukgolf die het knaagdier onschadelijk maakt en de gang doet instorten. Hoewel de rodenator als bestrijdingsmiddel niet selectief is, achten wij gelet op de aard en het gebruik van het schadepceel het risico dat andere dieren dan woelratten en mollen worden gedood, zeer klein.

Staat van instandhouding

Woelratten komen algemeen voor in geheel Nederland, met uitzondering van de Waddeneilanden.

Advies bijzonder opsporingsambtenaar

Op 21 februari 2011 heeft een bijzonder opsporingsambtenaar in dienst van de provincie een veldbezoek gebracht. Tijdens dit bezoek heeft hij geconstateerd dat woelratten reeds schade aan

de jonge bomen hebben toegebracht. Van de duizend jonge bomen zijn er bij een eerste selectie reeds honderdvijftig uitgehaald met onherstelbare schade aan de wortels. De aangevreten wortels vertoonden het typerende schadebeeld van vraatschade door woelratten waarbij de wortels tot een 'potloodpunt' worden afgevreten.

Daarnaast heeft de bijzonder opsporingsambtenaar opgemerkt dat het onderhoud op dit bedrijf optimaal is: het gras wordt kort gehouden, er staan twee torenvalk kasten op het terrein en er zwerft geen rommel zoals takkenhopen rond.

Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor een zo lang mogelijke periode. Op grond van de Ffwet kan een ontheffing ex artikel 68 voor ten hoogste vijf jaar worden verleend. Aangezien woelratten vooral gedurende de winterperiode, maar ook daarbuiten wel belangrijke schade toebrengen aan (fruit)bomen, zijn Gedeputeerde Staten van mening dat bestrijding gedurende het gehele jaar noodzakelijk is.

Gebruik ontheffing

De aanvrager heeft aangegeven zelf geen gebruik van de ontheffing te gaan maken. Het bedrijf Traas Ongediertebestrijding uit Nijkerk is hiervoor door de aanvrager ingeschakeld.

E. Advies Faunafonds

Conform het bepaalde in artikel 68 Flora- en faunawet, is op 23 februari 2011 het Faunafonds om advies inzake het verzoek om ontheffing gevraagd. Op 2 maart 2011 heeft het Faunafonds ons geadviseerd met betrekking tot de aanvraag. Het bestuur van het Faunafonds constateert dat op het schadeperceel diverse preventieve maatregelen zijn getroffen op schade door woelratten te trachten te voorkomen. Zo is als preventief middel een raster geplaatst; woelratten kunnen echter tot grote diepte graven en bereiken nog steeds de wortels van de fruitbomen. Ook andere preventieve middelen zoals het plaatsen van torenvalkkasten en het vangen van mollen zijn niet effectief gebleken. Ook het kort houden van de grasmat, zodat roofvogels eventuele aan de oppervlakte komende woelratten kunnen grijpen heeft onvoldoende resultaat gehad.

Omdat geen ander effectief middel voorhanden is en de gunstige staat van instandhouding van de woelrat in de provincie Flevoland niet in gevaar komt, adviseert het bestuur van het Faunafonds de ontheffing te verlenen voor de gevraagde periode.

F. Besluit

Gelet op artikel 68 van de Flora- en faunawet en gelet op het bovenstaande,

Overwegende dat er geen andere bevredigende oplossingen bestaan ter beperking van belangrijke schade veroorzaakt door woelratten (*Arvicola terrestris*) aan jonge bomen op een vermeerderingsbedrijf aan de Ossenkampweg 1 te Zeewolde,

Het Faunafonds gehoord hebbende,

Aan het bedrijf Vermeerderingstuinen Nederland de aangevraagde ontheffing te verlenen ten behoeve van medewerkers in dienst van Traas Ongediertebestrijding voor het bestrijden van woelratten met een rodenator,

En deze ontheffing te verlenen voor de periode van het verlenen van de beschikking tot uiterlijk 1 maart 2016.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorwaarden verbonden:

Algemene voorwaarden

1. Het gebruik van de ontheffing is voorbehouden aan medewerkers in dienst bij Traas Ongediertebestrijding uit Nijkerk.
2. Op de naleving van het in of krachtens de wet gestelde wordt toezicht gehouden door o.a. de politie of daartoe door de provincie aangewezen ambtenaren. De gebruiker van de ontheffing moet ter plaatse waar deze een der handelingen verricht waartoe de ontheffing strekt, aan genoemde toezichthouders op eerste aanvraag onmiddellijk (een kopie van) de ontheffing en een legitimatiebewijs tonen.
3. De houder van de ontheffing is verplicht elk jaar (uiterlijk 31 december van ieder kalenderjaar) voor de termijn waarvoor de ontheffing is verleend, een verslag uit te brengen aan de provincie Flevoland over de wijze waarop van de ontheffing gebruik is gemaakt.
4. Het gebruik van de ontheffing mag niet eerder plaatsvinden dan nadat de ontheffinghouder bij de eerste actie op het betreffende schadeperceel hiervan 24 uur van te voren melding heeft gemaakt via het e-mailadres faunamelding@flevoland.nl onder vermelding van naam en telefoonnummer gebruiker, locatie, tijdstip(pen) en aard van voorgenomen handelingen. Voor vervolgacties die na een onderbreking van langer dan een week na de eerste actie plaatsvinden, dient telkens opnieuw een melding gedaan te worden.

Overige voorwaarden

5. Deze ontheffing kan op grond van de criteria genoemd in artikel 80 van de Flora- en Faunawet worden gewijzigd/ingetrokken.
6. De ontheffing is geldig op de terreinen van Vermeerderingstuinen Nederland gelegen in de gemeente Zeewolde.

G. Kennisgeving en afschriften

Een kennisgeving van dit besluit zal zo spoedig mogelijk geplaatst worden in het huis-aan-huisblad De Flevopost.

Een afschrift van dit besluit wordt door ons verzonden aan:

- De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
- Het bestuur van het Faunafonds
- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zeewolde
- Stichting De Faunabescherming
- Dierenbescherming Nederland
- De Koninklijke Jagersvereniging
- Het hoofd van de afdeling Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving van de provincie Flevoland
- Regiopolitie Flevoland
- AID-Groendesk.

H. Bezwaar

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na datum van verzending van deze brief schriftelijk bij ons bezwaar maken. Uw bezwaarschrift dient ondertekend te zijn en voorzien van uw naam en

adres, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar.

Nadere informatie over de bezwaarprocedure treft u aan in het hierna volgende informatieblad.

I. Ondertekening

Lelystad, **3 MAART 2011**

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
de secretaris, de voorzitter,

 Mr. drs T. van der Wal

 L. Verbeek

Bezwaar

Tegen onze besluiten kunt u op grond van artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht binnen zes weken na datum van verzending ervan bij ons schriftelijk bezwaar maken. Uw bezwaarschrift dient ondertekend en voorzien te zijn van uw naam en adres, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar.

Verzoek om voorlopige voorziening

Wanneer u van mening bent dat, in afwachting van de behandeling van uw bezwaarschrift, een voorlopige voorziening moet worden getroffen, kunt u een verzoek daartoe indienen bij de Voorzieningenrechter van de sector bestuursrecht van de rechtbank Zwolle-Lelystad, Postbus 10067, 8000 GB Zwolle. Uw verzoek om voorlopige voorziening wordt pas in behandeling genomen wanneer u griffierecht heeft betaald. De rechtbank laat u weten hoe hoog het griffierecht is en op welke wijze u dit kunt overmaken.

Over slaan van de bezwaarschriftenprocedure

Op grond van artikel 7:1a van de Algemene wet bestuursrecht kunt u in uw bezwaarschrift aangeven dat u de bezwaarschriftenprocedure wilt overslaan en rechtstreeks in beroep wilt gaan bij de bestuursrechter. In artikel 7:1 a tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht is bepaald dat wij een dergelijk verzoek in ieder geval moeten afwijzen wanneer: A) het bezwaarschrift is gericht tegen het niet op tijd nemen van een besluit. B) tegen het besluit door een andere belanghebbende ook een ander bezwaarschrift is ingediend waarin zo'n verzoek niet is gedaan en dit bezwaarschrift ontvankelijk is.

Wij stemmen alleen in met het verzoek om de bezwaarschriftenprocedure over te slaan, wanneer de zaak daarvoor geschikt is. Wanneer dit het geval is, zenden wij het bezwaarschrift door aan de bevoegde rechter.

Proceskostenvergoeding

Tot slot wijzen wij u er nog op dat u op grond van artikel 7:15, tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht bij ons - voordat wij een besluit hebben genomen op uw bezwaarschrift - een verzoek kunt indienen om de kosten die u redelijkerwijs in verband met de behandeling van uw bezwaarschrift moet maken, te vergoeden. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om kosten van rechtsbijstand, kosten van een getuige/deskundige; reis- en verblijfkosten, kosten van uittreksels uit openbare registers, telefoongesprekken. Bij het indienen van zo'n verzoek moet u het bedrag van de vergoeding aangeven en stukken overleggen waaruit blijkt dat u deze kosten daadwerkelijk heeft gemaakt. Bij het besluit dat wij op het bezwaarschrift nemen, wordt tegelijkertijd een besluit genomen op een ingediend verzoek om vergoeding van de kosten.